

**JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS**

ĮSAKYMAS

**DĖL VAIKO MINIMALIOS IR VIDUTINĖS PRIEŽIŪROS PRIEMONIŲ,
AUKLĖJAMOJO POVEIKIO PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO JONIŠKIO RAJONO
SAVIVALDYBĖJE ORGANIZAVIMO, KOORDINAVIMO IR KONTROLĖS TVARKOS
APRAŠO PATVIRTINIMO**

2017 m. rugsėjo 4 d. Nr. A-804
Joniškis

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 29 straipsnio 8 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo 28 straipsnio 1 punktu, Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinimo savivaldybėje organizavimo, koordinavimo ir kontrolės rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-555 „Dėl Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinimo savivaldybėje organizavimo, koordinavimo ir kontrolės rekomendacijų patvirtinimo“,

t v i r t i n u Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių, auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinimo Joniškio rajono savivaldybėje organizavimo, koordinavimo ir kontrolės tvarkos aprašą (pridedama).

Šis įsakymas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo ar Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Administracijos direktorius

Aivaras Rudnickas

PATVIRTINTA

Joniškio rajono savivaldybės

administracijos direktoriaus

2017 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. A-804

VAIKO MINIMALIOS IR VIDUTINĖS PRIEŽIŪROS PRIEMONIŲ, AUKLĖJAMOJO POVEIKIO PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖJE ORGANIZAVIMO, KOORDINAVIMO IR KONTROLĖS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių, auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinimo Joniškio rajono savivaldybėje organizavimo, koordinavimo ir kontrolės tvarkos aprašas (toliau – aprašas) nustato vaiko minimalios priežiūros priemonių taikymą, vaiko minimalios priežiūros priemonių koordinavimą, vykdymo organizavimą ir priežiūrą, vaiko vidutinės priežiūros, auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinimą Joniškio rajono savivaldybėje (toliau – savivaldybė), pagalbą vaiko atstovams pagal įstatymą, kai vaikui paskirtos minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės.

2. Vaikams, kuriems skirta auklėjamojo poveikio priemonė Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse nustatytais atvejais, aprašo nuostatos taikomos tiek, kiek jos neprieštarauja Lietuvos Respublikos baudžiamajam kodeksui ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksui.

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatyme (toliau – įstatymas).

II SKYRIUS VAIKO MINIMALIOS PRIEŽIŪROS PRIEMONIŲ TAIKYMAS

4. Vaiko minimalios priežiūros priemonės (toliau – priemonės) skiria savivaldybės administracijos direktorius pagal savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos siūlymą įstatymo 12 straipsnio nustatyta tvarka.

5. Svarstant priemonių parinkimą identifikuojamos vaiko nepageidaujamo elgesio priežastys, parenkamos bei taikomos priemonės, nukreiptos į apsauginių veiksmų stiprinimą ir rizikos veiksmų įtakos mažinimą.

6. Svarstant priemonės parinkimą įvertinama:

6.1. vaiko amžius ir branda, psichikos ir fizinės savybės, gebėjimai, turimi socialiniai įgūdžiai, poreikiai, interesai, vaiko galios ir sunkumai;

6.2. šeimos gyvenimo sąlygos, tėvystės įgūdžiai, paslaugų gavimas, kiti socialinės rizikos veiksniai ar aplinkybės;

6.3. vaiko mokymasis, santykiai su bendraamžiais, suaugusiais asmenimis bei galima jų įtaką vaiko elgesiui;

6.4. priemonių vykdymo laikas (mokymosi ar atostogų metas, tėvų ar kitų vaiko atstovų pagal įstatymą planuojamas kartu praleisti laikas, kiti svarūs įvykiai).

7. Nagrinėjama informacija apie vaiką, svarstant minimalios ar vidutinės priežiūros priemonių skyrimą, pateikiama 1 priede.

8. Priemonių taikymas:

8.1. lankytis pas specialistą. Priemonės taikymo tikslas – teikti vaiko poreikius atitinkančią švietimo pagalbą, socialines, sveikatos priežiūros ar kitas paslaugas. Ją gali vykdyti švietimo pagalbos specialistas (psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas ar kitas specialistas), sveikatos priežiūros specialistas (gydytojas psichiatras, vaikų ir paauglių psichiatras, psichoterapeutas, psichologas, psichikos sveikatos specialistas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas ar kitas specialistas), socialinių paslaugų teikėjas, kiti pagalbą ir paslaugas teikiantys specialistai;

8.2. lankyti vaikų dienos centrą ar kitą švietimo, kultūros, sporto, socialines ar kitas paslaugas teikiančią arba darbinę veiklą bendruomenėje vykdančią įstaigą ar organizaciją, tarp jų – nevyriausybinių organizaciją, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme. Priemonė orientuota į vaiko pažinimo, ugdymosi, saviraiškos poreikių tenkinimą, ugdant ir plėtojant jo bendrąsias kompetencijas, užtikrinant prasmingą, aktyvų dalyvavimą vietos bendruomenėje. Priemonė gali būti vykdoma vaikų dienos centre, neformaliojo vaikų švietimo, kultūros, sporto, socialines ar kitas paslaugas vykdančiose valstybinėse įstaigose, nevyriausybiniuose organizacijose, kito švietimo teikėjo;

8.3. tęsti mokymąsi toje pačioje ar kitoje bendrojo ugdymo mokykloje arba profesinio mokymo įstaigoje pagal privalomojo švietimo programas. Priemonės skyrimas turi būti pagrįstas mokyklos nelankymu ar nesimokymu pagal privalomojo švietimo programas, keičiant mokyklą – problemomis ir susiklosčiusia situacija bei santykiais mokykloje, kurie reikalauja tokio sprendimo. Priemonės tikslas – mažinti anksti iš švietimo sistemos pasitraukusių vaikų skaičių, grąžinti vaiką į mokyklą, siekiant jam padėti atkurti mokymosi motyvą, tapti visaverčiu mokyklos bendruomenės nariu. Priemonė vykdoma bendrojo ugdymo mokyklose ar profesinio mokymo įstaigose;

8.4. dalyvauti sporto, menų ar kitoje terapijoje, konkrečiose valstybės, savivaldybės įstaigų, įmonių, organizacijų ir nevyriausybinių organizacijų vykdomose neformaliojo vaikų švietimo, elgesio keitimo, socialinio ugdymo, prevencijos programose, kuriomis siekiama įgyvendinti įstatymo tikslus ir teigiamai veikti vaiko elgesį. Priemonės tikslas – ugdyti vaiko socialines ir emocines kompetencijas, didinti socialinį sąmoningumą, ugdyti gebėjimą kurti bendravimą ir bendradarbiavimą grįstus santykius, atsispirti socialiniam spaudimui, mokytis kritiškai mąstyti ir vertinti situaciją, priimti atsakingus sprendimus. Priemonė skiriama tais atvejais, kai yra galimybė vaikui pasiūlyti dalyvauti programoje, kurią sudaro sistemingų priemonių visuma, orientuota į vaiko asmenybės stiprinimą. Priemonė gali būti vykdoma savivaldybės įstaigose, įmonėse, nevyriausybiniuose organizacijose, kito švietimo teikėjo, kurie vykdo tokias programas;

8.5. gydytis psichikos ir elgesio sutrikimus dėl psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, pataloginį potraukį azartinams lošimams, kitus įpročių ir potraukių sutrikimus. Priemonė skiriama vaikams, kurie turi psichologinį potraukį vartoti psichoaktyvias medžiagas, turi organizmo funkcinės veiklos pakitimų ar socialinę priklausomybę. Ambulatorines ir stacionarias sveikatos priežiūros paslaugas, psichologinės socialinės reabilitacijos paslaugas vaikams, turintiems atitinkamą priklausomybę, pataloginį potraukį, teikia pirminės psichikos sveikatos centrai ir vaikų ir paauglių psichiatrijos paslaugas teikiančios ambulatorinės ir stacionarinės (priklausomybių ligų centrai ir vaikų ir paauglių psichiatrijos skyriai) asmens sveikatos priežiūros įstaigos. Priemonė vaikui skiriama tais atvejais, kai vaikas yra motyvuotas, vaikas ir vaiko atstovai pagal įstatymą sutinka dėl gydymo įstatymų nustatyta tvarka;

8.6. dalyvauti taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) procese. Priemonė skiriama taikiam konflikto tarp vaiko ir kito asmens sprendimui, esant abiejų konflikto šalių laisvam sutikimui, jiems suteikus visapusišką informaciją apie jų teises, pareigas, tarpininkavimo (mediacijos) proceso turinį, šalių priimamo sprendimo pasekmes ir pan. Priemonės taikymo tikslas – ugdyti vaiko atsakomybę už savo veiksmus, skatinti aktyvų dalyvavimą sprendžiant savo veiksmams sukeltų padarinių sureguliuavimo klausimus, išspręsti konfliktą. Mediacija gali būti

vykdoma bendrojo ugdymo mokyklose, ar kitose įstaigose, kuriose dirba tam parengti asmenys, nešališki tarpininkavimo (mediacijos) šalis;

8.7. atlikti bendruomenei arba švietimo ar kitai įstaigai ar institucijai naudingą veiklą. Priemonės tikslas – skatinti vaikų socialiai prasmingą veiklą, padėti jiems ugdytis gyvenimo įgūdžius, savarankiškumą, integruotis į bendruomenę bei kurti pozityvius santykius su kitais. Vaikui skiriama nesudėtinga, jo brandą, amžių, fizines ir psichines savybes atitinkanti, nekelianti pavojaus sveikatai ir vystymuisi veikla, kuriai atlikti nereikalingas specialus pasirengimas. Priemonė gali būti vykdoma vietos bendruomenėje, švietimo, sveikatos priežiūros, globos, rūpybos ir kitose įstaigose ar organizacijose, kurios gali sudaryti tinkamas ir saugias sąlygas vaikui, laisvu nuo mokymosi laiku.

9. Parenkant priemonę vykdančią asmenį svarbu atsižvelgti į jo kompetenciją, esamą santykį su vaiku bei vaiko atstovais pagal įstatymą, vaiko gyvenamąją vietą, vaiko ir vaiko atstovų pagal įstatymą nuomonę, kitas reikšmingas aplinkybes.

III SKYRIUS

PRIEMONIŲ KOORDINAVIMAS, VYKDYMO ORGANIZAVIMAS IR PRIEŽIŪRA

10. Priemonių įgyvendinimą koordinuoja ir prižiūri Joniškio rajono savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius (toliau – koordinatorius).

11. Vaikui paskirtos priemonės vykdymo pradžia organizuojama įstatymo 16 straipsnyje nustatyta tvarka. Parengiamas individualus vaiko minimalios priežiūros vykdymo planas (toliau – planas). Plane nustatomi vaiko minimalios priežiūros tikslas, uždaviniai, veiklos sritys, veiklos metodai/formos, pasiekti rezultatai, vykdymo laikotarpis, atsakingi asmenys. Individualaus vaiko minimalios priežiūros vykdymo plano forma pateikiama 2 priede.

12. Planas turi:

12.1. atitikti vaiko amžių, brandą, lytį, psichikos ir fizines savybes, sveikatą, ugdymosi poreikius, turimus socialinius įgūdžius;

12.2. apimti vaikui skirtas priemones ir įstatymo 9 straipsnyje numatytas pagalbos priemones vaiko atstovams pagal įstatymą, jei jos paskirtos;

12.3. numatytomis intervencijos priemonėmis spręsti identifikuotas problemas, mažinti su jomis susijusius rizikos veiksniai ir didinti apsauginių veiksmų įtaką;

12.4. tikslai būti realiai pasiekiami, įgyvendinami ir išmatuojami.

13. Priemonę vykdančias asmuo dalyvauja rengiant planą ir užtikrina tinkamą jo įgyvendinimą, fiksuojama su priemonės vykdymu susijusius veiksmus, vaiko elgesio pokyčius ir vykdo jų stebėseną. Plano įgyvendinimo metu jo vykdymo eiga periodiškai aptariama su vaiku, vaiko atstovais pagal įstatymą, jiems teikiamos konsultacijos ir rekomendacijos. Planas derinamas su koordinatoriumi, kuris teikia konsultacijas, koordinuoja visų priemonės vykdančių asmenų tarpusavio veiksmus.

14. Pasibaigus priemonės vykdymo terminui, priemonę vykdančias asmuo kartu su koordinatoriumi, vaiku, vaiko atstovais pagal įstatymą aptaria priemonės vykdymo eigą ir rezultatus, vaiko elgesio pokyčius, išklauso vaiko nuomonę dėl priemonės vykdymo veiksmingumo.

15. Vykdydamas įstatymo 19 straipsnio 2 dalies 5 punkte numatytą pareigą, priemonę vykdančias asmuo, atsiskaitydamas raštu koordinatoriui už priemonės vykdymą, nurodo veiklos pobūdį ir darbo metodus, formas, dažnumą, vaiko elgesio pokyčius, identifikuotas vaiko stipriąsias puses ir galimus sunkumus, vaiko atstovų pagal įstatymą pareigų vykdymą, jiems teiktos pagalbos įvertinimą. Priemonę vykdančio asmens ataskaitos forma pateikiama 3 priede.

16. Jeigu vaiko atstovai pagal įstatymą nedalyvauja vykdančią priemonę, nevykdo arba netinkamai vykdo savo pareigas vaikui, priemonę vykdančias asmuo apie tai raštu informuoja vaiko teisių apsaugą savivaldybėje užtikrinančią instituciją ir koordinatorių.

17. Priemonės vykdomo metu vaikui užtikrinamos saugios ir sveikos sąlygos, atitinkančios teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

IV SKYRIUS

VAIKO VIDUTINĖS PRIEŽIŪROS AR AUKLĖJAMOJO POVEIKIO PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMAS SAVIVALDYBĖJE

18. Vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdomo pradžia organizuojama įstatymo 22 straipsnio nustatyta tvarka.

19. Koordinuodamas vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinimą ir vykdydamas jo stebėseną koordinatorius:

19.1. dalyvauja rengiant individualų vaiko vidutinės priežiūros arba auklėjamojo poveikio priemonės vykdomo planą;

19.2. renka, analizuoja ir vertina socializacijos centro (toliau – centras) pateiktą informaciją apie vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės vykdomo eigą, rezultatus ir veiksmingumą, konsultuoja ir teikia rekomendacijas vaiko vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinime dalyvaujantiems asmenims;

19.3. renka ir analizuoja informaciją apie pagalbos priemonių vaiko atstovams pagal įstatymą vykdomo įgyvendinimą, vertina pagalbos priemonių veiksmingumą, derina visų šiame procese dalyvaujančių asmenų tarpusavio veiksmus.

20. Koordinatorius, gavęs iš centro informaciją, numatytą įstatymo 21 straipsnio 3 dalies 13 punkte, organizuoja susitikimą su vaiku, vaiko atstovais pagal įstatymą, švietimo pagalbos, socialinių, sveikatos priežiūros paslaugų, seniūnijos atstovais ir kitais suinteresuotais asmenimis, galinčiais padėti vaikui integruotis, ir kartu su jais parengia vaiko socialinės integracijos planą. Vaiko socialinės integracijos plane nustatomi socialinės integracijos tikslai, uždaviniai, priemonės ir jų vykdytojai, laukiami rezultatai, terminai.

21. Koordinuodamas socialinės integracijos plano įgyvendinimą, koordinatorius stebi ir kontroliuoja jo vykdymą, periodiškai organizuoja susitikimus su vaiku, jo atstovais pagal įstatymą, socialinės integracijos plano priemonės vykdančiais asmenimis, aptaria vykdomo rezultatus, esant poreikiui, inicijuoja reikalingų paslaugų ar pagalbos vaikui ir jo atstovams pagal įstatymą teikimą savivaldybėje.

V SKYRIUS

PAGALBA VAIKO ATSTOVAMS PAGAL ĮSTATYMĄ, KAI VAIKUI PASKIRTOS MINIMALIOS AR VIDUTINĖS PRIEŽIŪROS PRIEMONĖS

22. Sprendimą dėl pagalbos priemonių vaiko atstovams pagal įstatymą, kai vaikui paskirta minimalios ar vidutinės priežiūros priemonė, numatytą įstatymo 7 ir 9 straipsniuose, skyrimo priima savivaldybės administracijos direktorius.

23. Kai dėl vaiko tėvų ar kitų jo atstovų pagal įstatymą pozityviosios tėvystės, socialinių arba kitų įgūdžių stokos ar jų nebuvimo, kitų socialinės rizikos veiksnių ar aplinkybių gali būti (yra) neveiksmingas vaikui paskirtos minimalios priežiūros priemonės vykdymas, vaikui ir šeimai koordinuotai teikiamos švietimo pagalba, socialinės ir sveikatos priežiūros paslaugos švietimo ir mokslo ministro, socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka.

24. Kai vaikui skiriama vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonė, vaiko atstovams pagal įstatymą (išskyrus vaikų globos įstaigą) gali būti siūlomos kitos pagalbos priemonės: lankytis pas specialistą; lankyti bendravimo su vaikais tobulinimo kursus; dalyvauti meno ar kitoje terapijoje, pozityviosios tėvystės ugdymo, elgesio keitimo, prevencijos, reabilitacijos, reintegracijos ir kitose programose, priemonėse ar mokymuose; dalyvauti taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) procese; gauti mobilios pagalbos grupės, kurią sudaro

įvairių sričių specialistai, paslaugas; gydytis nuo priklausomybės nuo alkoholio, narkotikų ir kitų psichiką veikiančių psichotropinių medžiagų, kitos pagalbos priemonės, turinčios teigiamą įtaką minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės veiksmingam vykdymui, vaiko elgesio pokyčiams.

25. Vaikų globos įstaigai gali būti siūloma: tobulinti darbuotojų kvalifikaciją, dalyvauti taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) procese, inicijuoti prevencinių, socialinių įgūdžių ugdymo ar kitų programų įgyvendinimą įstaigoje, organizuoti darbuotojams konsultacijas ar teikti profesinio konsultavimo (supervizijų) paslaugas.

26. Skiriant pagalbos priemones, jos derinamos su vaiko atstovams pagal įstatymą koordinuotai teikiama švietimo pagalba, socialinėmis ir sveikatos priežiūros paslaugomis, jei tokios teikiamos. Vaiko atstovams pagal įstatymą turi būti paaiškintas skirtų pagalbos priemonių tikslas, turinys, laukiami rezultatai, jų teisės ir pareigos bei atsakomybė.

27. Kai vaiko atstovai pagal įstatymą nedalyvauja ar vengia dalyvauti jiems paskirtų pagalbos priemonių vykdyme, nevykdo arba netinkamai vykdo savo pareigas vaikui, vaiko teisių apsaugą savivaldybėje užtikrinanti institucija sprendžia klausimą dėl įstatymuose numatytos atsakomybės ir (ar) kitų vaiko teisių ir teisėtų interesų apsaugai užtikrinti būtinų priemonių taikymo.

28. Koordinatorius koordinuoja ir analizuoja pagalbos vaiko atstovams pagal įstatymą, kai vaikui skiriama minimalios ar vidutinės priežiūros priemonė, teikimą savivaldybėje ir teikia siūlymus savivaldybės administracijos direktoriui dėl jos tobulinimo.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Visi dokumentai, esantys vaiko asmens byloje, ir duomenys, susiję su vaiku ir jo asmeniniu gyvenimu, yra konfidencialūs ir naudojami tiek, kiek būtina vaiko teisėms ir teisėtiems interesams apsaugoti ir priemones įgyvendinančioms institucijoms pavestoms funkcijoms atlikti.
